

NETWORK FOR HUMAN RIGHTS DOCUMENTATION - BURMA

PO Box 67, CMU Post Office, Chiang Mai 50202, Thailand, Mobile: +66 (0) 819 615 992, Tel/Fax: +66 (0) 53 408 149
office@nd-burma.org, www.nd-burma.org

နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး လျစ်လျူရှုခံရသည်ကို ဖော်ပြထားသည့် “ပစ်ပယ်ခြင်းနှင့် ငြင်းဆို ခြင်း။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ အခင်းအကျင်းတွင် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ယုတ်လျော့စေမှု” စာတမ်းငယ်ကို ND-Burma မှပြုစု ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်မည့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဂုဏ်သိက္ခာရှိမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုတို့အပေါ် လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက် (မြန်မာနိုင်ငံ) (ND-Burma) မှ စိုးရိမ်ပါသည်။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် သြဂုတ်လ ၂၅ ရက်မှ အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့အထိ သတင်း အချက်အလက်များအပေါ် သုံးသပ်ထားသည့် “ပစ်ပယ်ခြင်းနှင့် ငြင်းဆိုခြင်း။ ၂၀၂၀ ရွေးကောက် ပွဲ မတိုင်မီ အခင်းအကျင်းတွင် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး ယုတ်လျော့စေမှု” စာတမ်း၌ ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ အခင်းအကျင်းတွင် ခွဲခြားမှုများနှင့် အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများရှိသည်ကို ပြသနေသည်။

မိမိတို့တွေ့ရှိချက်အရ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီအခြေအနေတွင် တိုင်းပြည်၏ အဓိကအင်အားစုများသည် တိုင်းရင်းသားပါတီများနှင့် ဖယ်ကျဉ်ခြင်းခံနေရသည့် အုပ်စုများအပေါ် ပစ်မှတ်ထားခွဲခြား ချိုးဖောက်မှုများရှိနေသည်။ မဲဆွယ်ပွဲကာလတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါနှင့် တိုက်ပွဲများကြောင့် ထိခိုက်၊ သက်ရောက်မှုများ ရှိနေသည်။ ထို့အပြင် စာတန်းတွင် တိုင်းရင်းသားပါတီများနှင့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ ဒေသခံပြည်သူများ၏ အတွေ့အကြုံများကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် (ICCPR) နှင့် စီးပွားရေး လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် (ICESCR) တို့ဖြင့် ချိန်ထိုးသုံးသပ်ထားသည်။

ICCPR နှင့် ICESCR တို့တွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သည့် အင်အားစုများကြောင့် မဲဆန္ဒရှင်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မဲပေးခွင့် မရသည့်အခြေအနေကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ရက်မှ စတင်သည့် ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ကာလမှာတင် ကြုံနေရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်(UEC) က ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အများဆုံးပါဝင်သည့် ကျေးရွာအုပ်စု ၅၈၁ အုပ်စု (မြို့နယ် ၅၆ မြို့နယ်)ရှိ မဲဆန္ဒနယ်များတွင် ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပနိုင်ဟုဆိုကာ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည့် အတွက် ပြည်သူ တသန်းကျော်မှာ မဲပေးခွင့် မရတော့ပဲ အကြီးအကျယ် ဂယက်ရိုက်ခတ်ခဲ့သည်။ ထိုဆုံး ဖြတ်ချက်မှာ ICCPR တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အပိုဒ် ၂၅ ပါ မဲပေးခွင့်အပါအဝင် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအရ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို အစီအစဉ်ရှိရှိဖြင့် လျစ်လျူရှုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

တခြားဥပမာများဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ကြုံတွေ့ရသည့် ကန့်သတ်မှုများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မွတ်ဆလင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအပေါ် အကျိုးအကြောင်း မရှိဘဲ ကန့်သတ်တားဆီးမှုများကိုလည်း ND-Burma ၏ စာတန်းငယ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ လွတ်လပ် စွာထုတ်ဖော်မှုအပေါ် ထိန်းချုပ်မှုနှင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ စိစစ်ဖြတ်တောက်မှုများကလည်း ရွေး ကောက်ပွဲဝင်မည့် ပါတီများအပေါ် သိသိသာသာ သက်ရောက်စေသည့် အစိုးရနှင့် ရွေးကောက်ပွဲကော်မ ရှင်၏ လုပ်ရပ်ဖြစ်နေသည်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း မမျှတသည့် ဝေါဟာရများဖြင့် တိုင်းရင်းသား ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများအပေါ် ခွဲခြားမှုကို မဲပေးခြင်းပရိုဂရမ် (mVoter 2020 app) တွင် ဖော်ပြ၍ ရွေးကောက်ပွဲ၏ ဂုဏ်သက္ခာရှိမှုကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်။

တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ အထူးသဖြင့် မဲဆွယ်ကာလအတွင်း မမျှတသည့် နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းသာ ရှိနေသည့်အတွက် တိုင်းပြည်ရှိ အထိခိုက်အလွယ်ဆုံး လူထု၏ရှေ့ရေးအတွက် ND-Burma အဖွဲ့ဝင်များ အနေဖြင့် ရတက်မအေးဖြစ်ရပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရပါတီအနေဖြင့် မြန်မာပြည်သူလူထုတရပ် လုံး၏ အသံကို နားစွင့်ရန် တောင်းဆိုပါသည်။ ပြည်သူလူထု၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် အစဉ်တစိုက် တောင်းဆိုနေမှုများကို နားစွင့်ပြီး ၎င်းတို့၏ စိုးရိမ်မှုများနှင့် ကိုက်ညီသည့် ပြည်သူလူထု အား အကာအကွယ်ပေးမည့် မူဝါဒများ ချမှတ်ကာ လက်တွေ့ကျင့်သုံးမှုများ ကျိန်းသေ ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရန်

ဦးအောင်ဇော်ဦး၊ လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်မြှင့်တင်သူများအဖွဲ့ (HRDP)

ဖုန်း - +၉၅ ၉၄၂ ၁၀၃ ၉၄၉၃

လိုည်းပိုးစေ -တအာင်းကျောင်းသားနှင့်လူငယ်အဖွဲ့

ND-Burma အကြောင်း

ND-Burma ၏ အဖွဲ့ဝင် ၁၃ ဖွဲ့သည် တိုင်းရင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် လိင်စိတ်ကွဲပြားသူများအား ကိုယ်စားပြုသည်။ နစ်နာခဲ့သူများ၏ တရားမျှတမှု ရရှိရေးအတွက် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှစပြီး မှတ်တမ်းတင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ND-Burma တွင် အောက်ပါ အဖွဲ့ဝင် ၉ ဖွဲ့နှင့် ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်း ၄ ဖွဲ့ပါဝင်သည်။

အဖွဲ့ဝင်အဖွဲ့အစည်းများ

၁။ ရခိုင်ပြည်လုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များအစည်းအရုံး (AASYC)

၂။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (AAPP)

၃။ လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ် မြှင့်တင်သူများအဖွဲ့ (HRDP)

၄။ အနာဂတ်အလင်းတန်းဆုံမှတ် (FLC)

၅။ မွန်ပြည်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (HURFOM)

၆။ ကချင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (ထိုင်းနိုင်ငံ) (KWAT)

၇။ တအာင်းအမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်း (TWO)

၈။ တအာင်းကျောင်းသားနှင့် လူငယ်များအဖွဲ့ (TSYU)

၉။ ထားဝယ်အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ (TWU)

ဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများ

၁။ ချင်းလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (CHRO)

၂။ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းများကွန်ရက် ပဲခူးအရှေ့ခြမ်း (FPPN-EB)

၃။ ပအိုဝ်းလူငယ်အဖွဲ့ (PYO)

၄။ ရှေ့ပြေးအသံအဖွဲ့ (PV)